

Тема 1. Шляхи розвитку літературознавчої думки

1. Зародження літературознавства.
2. Літературознавча думка епохи
 - середньовіччя;
 - Відродження;
 - Бароко;
 - Класицизму;
 - Просвітництва.
3. Літературознавчі школи, методи, напрями XIX–XX століть.
4. Основні тенденції розвитку українського літературознавства.

Література

Основна:

1. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури : підруч. Київ : Либідь, 2001. С. 18–83.
2. Білоус П. Вступ до літературознавства : навч. посіб. Київ: ВЦ «Академія», 2011. С. 24–58.
3. Ференц Н. Основи літературознавства : підруч. Київ: Знання, 2011. С. 16–74.
4. Іванишин В. Нариси з теорії літератури : навч. посіб. / упор. П. Іванишин. Київ : ВЦ «Академія», 2010. С. 21–71.
5. Пахаренко В. Українська поезика / В. Пахаренко. Черкаси : Відлуння-Плюс, 2009. С. 174–364.

Додаткова:

1. Франко І. Із секретів поетичної творчості. *І. Франко. Збір. тв. : у 50 т. Т. 31. : Літературно-критичні праці (1897–1899).* Київ : Наукова думка, 1981. С. 45–119.
2. Федченко П. Літературно-критична думка в Україні від її зародження до середини XIX століття. *Історія української літературної критики та літературознавства.* Хрестоматія : у 3 кн. Кн. 1. : навч. посіб. для філол. факультетів вузів / ред. П. Федченко. Київ : Либідь, 1996. С. 115–120.
3. Вступ до літературознавства. Хрестоматія : навч. посіб. / упор. Н. Бернадська. Київ : Либідь, 1995. С. 45, 62–66, 68–70, 178–186.

Наукова студія:

- Розвиток теоретико-літературознавчої думки та естетики Сходу.

Методичні рекомендації:

Тема практичного заняття «Шляхи розвитку літературознавчої думки» розрахована на 4 години. Оскільки тема заняття передбачає ознайомлення з історією розвитку науки про літературу від часів античності до сьогодення, в

ході підготовки варто з'ясувати і зосередитися на її пріоритетних ідеях, проблемах, вчених.

Готуючи відповіді на питання необхідно опрацювати основну й додаткову літературу, а також енциклопедії, словники, довідники; переглянути найновіші наукові публікації з питань сучасного літературознавства, які ви знайдете в наукових часописах. Зверніть увагу на те, що доба античності позначена з'ясуванням питань про суть і природу мистецтва, його морально-естетичний вплив на людину.

Літературознавча думка середньовіччя перебувала під впливом релігійної ідеології, що зумовило домінування змісту над формою. Характерною ознакою епохи Відродження був своєрідний дуалізм у теорії мистецтва і художній практиці. Представники бароко вважали, що література має не тільки просвітлювати маси, а й створювати для них певну ілюзію, яка була основним принципом естетики бароко. Класицизму властивий раціоналізм, довершеність, регламентованість та елітарність. Саме з критики класицизму постали нові напрями розвитку літератури – Просвітництво, романтизм та ін.

Головною доктриною Просвітництва є філософська теза про «розумність світу».

Нові методи вивчення літератури сформувалися в XIX–XX століттях: міфологічна школа, біографічний метод та школа, культурно-історична школа, порівняльно-історичний метод, психологічний напрям, етнопсихологічний метод, філологічна школа, культурно-філософська школа, інтуїтивізм, феноменологія, філософська герменевтика, психологічна школа, структуралізм, екзистенціалізм, рецептивна естетика, модернізм, постмодернізм, деконструктивізм, феміністична критика та ін.

Українське літературознавство як складова європейського, розвивалося в тісному зв'язку з ним.